

Χαιρετισμός της Επιτροπής Προστασίας των Δικαιωμάτων των Νοητικά
Αναπήρων Ατόμων στην έναρξη του 2^{ου} Παγκύπριου Συνεδρίου
Έγκαιρης Παιδικής Παρέμβασης
11/07/2014

Αγαπητοί Συνεργάτες

Αγαπητοί Κυρίες και Κύριοι,

Ευχαριστούμε όλους όσους παρευρίσκονται σήμερα εδώ, σε ένα τόσο ενδιαφέρον και εποικοδομητικό συνέδριο μέσω του οποίου δίδεται η ευκαιρία να μοιραστούμε επιστημονικά ευρήματα και τοποθετήσεις αλλά και να ανταλλάξουμε απόψεις για την εφαρμογή καλών πρακτικών που αφορούν τις υπηρεσίες έγκαιρης παιδικής παρέμβασης.

Από το 2003 η ΕΠΝΑΑ ξεκίνησε την πιλοτική εφαρμογή της Συντονιστικής Υπηρεσίας Έγκαιρης Παιδικής Παρέμβασης η οποία συνεχίζει μέχρι σήμερα. Η εμπειρία μέσα από την επαφή με πέραν των 1000 παιδιών και των οικογενειών τους, όπως και η συνεργασία με δεκάδες επαγγελματίες και υπηρεσίες, μας έχει επιδείξει πως η προσπάθεια μας για θεσμοθέτηση των ΥΕΠΠ είναι ακόμη επίκαιρη, αναγκαία και επιτακτική.

Η ΕΠΠ είναι ένας από τους κύριους στόχους της Επιτροπής, για τον οποίο έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια πολλαπλές μελέτες/ έρευνες και σχεδιασμοί ξεκινώντας από τη εποχή σύστασης της ίδιας της Επιτροπής.

Σήμερα εξακολουθούμε να εντοπίζουμε πολλά προβλήματα στην εφαρμογή αυτού του θεσμού και καταβάλλουμε προσπάθειες ώστε οι υπηρεσίες ΕΠΠ να ικανοποιούν τις ανάγκες όλου του πληθυσμού, και να καλύπτουν οποιαδήποτε **«δράση χρειαστεί, συγκεκριμένα για να διασφαλίζεται και να προάγεται :**

- η προσωπική ανάπτυξη του κάθε παιδιού
- η ενδυνάμωση της οικογένειας
- η κοινωνική ενσωμάτωση του παιδιού και της οικογένειας

Οι δράσεις αυτές πρέπει να παρέχονται στο φυσικό περιβάλλον του παιδιού, κατά προτίμηση σε τοπικό επίπεδο με προσέγγιση οικογενειακό-κεντρική και πολυδιάστατη ομαδική εργασία»¹ :

Οι υπηρεσίες έγκαιρης παρέμβασης, πρέπει να έχουν οικογενειο-κεντρικό χαρακτήρα και να απευθύνονται σε παιδιά με αναπτυξιακές διαταραχές, αλλά και στις οικογένειες τους. Αυτό μας έχει διδάξει η εμπειρία χωρών που έχουν αναπτύξει σημαντικές πολιτικές και υπηρεσίες για την ΕΠΠ αλλά και οι θεωρητικές αρχές της έγκαιρης παρέμβασης, οι οποίες στηρίζονται σε επιστημονικά τεκμηριωμένες έρευνες και μελέτες. Αυτές αφορούν αφενός στην αναγνώριση της πλαστικότητας του εγκεφάλου κατά τη διάρκεια των πρώτων χρόνων της ζωής του παιδιού, και αφετέρου στην αναγνώριση της σημαντικότητας του γονεϊκού ρόλου στην ανάπτυξη των παιδιών. Είναι δεδομένο ότι για την επιτυχία της έγκαιρης παιδικής παρέμβασης δηλαδή την ανάδειξη των δυνατοτήτων του κάθε παιδιού στο μέγιστο δυνατό βαθμό, και της μείωσης του βαθμού εξάρτησης και αναπηρίας, γονείς και ειδικοί θα πρέπει να εργαστούν μαζί και συντονισμένα με ένα κοινό πρόγραμμα παρέμβασης για το συμφέρον του παιδιού.

Τα παιδιά έχουν ισότιμα δικαιώματα με κάθε πολίτη. Συνεπώς, θεωρούμε πως η ανάπτυξη μηχανισμών για κατοχύρωση των δικαιωμάτων τους και η παροχή ευκαιριών για ενίσχυση των δυνατοτήτων τους, αποτελεί πρωταρχική υποχρέωση όλων μας. Στην περίπτωση των παιδιών με αναπτυξιακές διαταραχές, πιστεύουμε πως η οργανωμένη πολιτεία οφείλει να είναι περισσότερο ευαίσθητη και να μεριμνά ώστε να τους παρέχονται όλα τα απαραίτητα εφόδια, που θα εξαλείφουν ή τουλάχιστο θα μειώνουν το χάσμα των ευκαιριών ζωής μεταξύ αυτών και των υπόλοιπων παιδιών. Συγκεκριμένα η παροχή υπηρεσιών έγκαιρης παρέμβασης αποσκοπεί στην ανάδειξη, ενίσχυση και ενδυνάμωση βασικών δεξιοτήτων ζωής, που με την απόκτησή τους τα παιδιά ενισχύονται για την αντιμετώπιση μελλοντικών προκλήσεων

---

¹ Βάσει ορισμού που χρησιμοποιεί Ευρωπαϊκός Φορέας για την Ανάπτυξη στην Ειδική Αγωγή (European Agency for Development in Special Needs Education, 2005 & 2010)

και για τη διεκδίκηση αξιοπρεπούς διαβίωσής, εναλλακτικών επιλογών ζωής και πλήρους κοινωνικής ενσωμάτωσής τους.

Αυτό προκύπτει και από τις συμβατικές υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας όπου βάσει της Σύμβασης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες (Κυρωτικός νόμος 8 (III) 2011,) - **Άρθρο 7.**

- «Τα Κράτη Μέρη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να διασφαλίσουν την πλήρη απόλαυση, από παιδιά με αναπηρίες, όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και θεμελιωδών ελευθεριών σε ίση βάση με άλλα παιδιά»
- «Το συμφέρον του παιδιού θα είναι πρωταρχικής σημασίας σε όλες τις ενέργειες που αφορούν παιδιά με αναπηρίες»

Επίσης βάσει του Άρθρου 25

- Τα Κράτη Μέρη :
(β) «Παρέχουν εκείνες τις υπηρεσίες υγείας που είναι αναγκαίες για τα άτομα με αναπηρίες συγκεκριμένα εξ' αιτίας της αναπηρίας τους, περιλαμβανομένων της έγκαιρης διάγνωσης και παρέμβασης, όπως αρμόζει, και υπηρεσιών που σχεδιάστηκαν για να ελαχιστοποιήσουν και να αποτρέπουν περαιτέρω αναπηρίες, περιλαμβανομένων παιδιών και ηλικιωμένων ατόμων»

Συνεπώς ως Επιτροπή, ευελπιστούμε πως οι πρόνοιες αυτές θα εφαρμοστούν μέσα από την προώθηση του **«Οράματος για τη θεσμοθέτηση και Αναβάθμιση των Υπηρεσιών Έγκαιρης Παιδικής Παρέμβασης στην Κύπρο»** το οποίο ετοιμάσαμε σε στενή συνεργασία με τα εμπλεκόμενα υπουργεία και συζητήσαμε με εκπροσώπους των ΜΚΟ που εμπλέκονται στην παροχή υπηρεσιών ΕΠΠ. Λόγω των οικονομικών δυσκολιών που αντιμετωπίζει το κράτος, ο δρόμος είναι δύσκολος αλλά η υποχρέωση όλων μας απέναντι στα παιδιά υπερισχύει των πρακτικών προβλημάτων, για την υπέρβαση των οποίων, απαιτείται η συνεργασία των κρατικών υπηρεσιών, των προγραμμάτων εθελοντικής πρωτοβουλίας καθώς και των επαγγελματιών του ιδιωτικού τομέα.

Με την ευκαιρία που δίνεται σήμερα, η Επιτροπή εκφράζει και δημόσια τις ευχαριστίες της στο Υπουργείο Εργασίας - τώρα και Πρόνοιας- και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που χρηματοδοτούν τη ΣΥΕΠΠ μέσω της Επιτροπής από το 2003 αλλά και στο νυν Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου που ανέλαβε το συντονισμό μεταξύ των υπουργείων για καθορισμό ενός σχεδίου δράσης για την αναβάθμιση των υπηρεσιών ΕΠΠ παγκύπρια με βάση το προαναφερόμενο «Όραμα».

Επίσης εκφράζουμε θερμές ευχαριστίες προς το Δήμαρχο Κάτω Πολεμιδιών, το Δήμαρχο Αραδίππου και Γεροσκήπου για τη μέχρι σήμερα θετική ανταπόκρισή τους στην παραχώρηση χώρου και τη φιλοξενία των Λειτουργιών της ΣΥΕΠΠ, στις κοινότητες τους. Ευχαριστίες, επίσης, οφείλουμε και σε όλους τους συνεργάτες μας, τους εμπλεκόμενους φορείς, και ειδικά τους επαγγελματίες παροχής ιατρικών, παραϊατρικών και άλλων συναφών υπηρεσιών.

Παράλληλα εκφράζουμε τις ευχαριστίες μας στο Διοικητικό και επιστημονικό προσωπικό του Ιδρύματος Θεοτόκος και του Κέντρου Ανάπτυξης Δεξιοτήτων του Παιδιού «ΑΛΜΑ» για τη συνεργασία όλα αυτά τα χρόνια, μέρος της οποίας αποτελεί και η εξαιρετική συνδιοργάνωση του Β' Παγκύπριου Συνεδρίου Έγκαιρης Παιδικής Παρέμβασης.

Η Επιτροπή εύχεται κάθε επιτυχία στο συνέδριο και ευελπιστεί ότι το επιστημονικό έργο που θα παρουσιαστεί θα είναι χρήσιμο για όλους τους επαγγελματίες που εργάζονται στον τομέα αυτό.

Μαρίνα Παγιάτσου

Λειτουργός εκ μέρους της Επιτροπής